

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Caput I. De Obedientia. v. infra Reverentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

LIBER DECIMUS TERTIUS.

CAPUT. I.

De Obedientia, v. infra

Reverentia.

Axioma I.

Bedire nos docuit
natura melioribus.
cap. ult. dist. 89. Ar-
nisi, de Majestat. c. 2.
num. 2. imò & in du-
biis obediendum
semper est, cap.
qui culpatur 4. in
fin. 23. qvæst. 1.

Leges enim externam obedientiam locomoti-
væ non mentis aut voluntatis aut cordis evoca-
tionem requirunt. l. cogitationis 18. ff. de pen. cum
hæc præstare hæc in natura depravatione im-
possibile sit, nec præstari possit. Welsenb. in pa-
rat. ff. de just. & jur. num. 4. & præcepto superio-
ris est obediendum, adeo ut qui non obediverit,
morte moriatur. cap. 2. de major. & obed. quia
ea melior sit victima. Ludov. Roman. cons. 522.
num. 3. cum pervictimam aliena caro, per obe-
dientiam vero voluntas propria maletur. cap.
sciendum 110. §. q. 1. cap. illud 9. de majorit. & obe-
diens. Unde & obedientia præfertur omnibus,
cap. illud 5. extr. de major. & obed. Obediendum
autem esse primo Deo, & postea Principi, ait
cap. qui resistit 97. 41. qvæst. 3. ita iustum esse, ut
Princeps obediat Legibus suis, textus est in
cap. iustum est 2. dist. 3. ita obedire vult Pontifex
Legibus Imperatorum, c. pen. extr. de accusat.
ita obedire debent minores majoribus, Extr. a-
rag. qvorundam. §. qvo circa. in fin. de V. S. Mo-
nachii Abbatibus, cap. quam sit 5. §. nullus. cap.
Abbatibus 61. 18. qvæst. 2. cap. conquestus 8. 9. qvæst. 3.
ita obedire tenentur tam Laici quam Clerici
Abbati jurisdictionem habenti, c. dilecti 12.
extr. de major. & obed. adeo ut obedientiam non
præstantes suo Abbati, debeant de Monasterio
expelli. cap. cum Ecclesia 10. extr. cod. ita obedi-
endum etiam esse Episcopo à Clericis & Sacer-
dotibus suæ diocesis, textus est in cap. qvæ 8. 7.
qvæst. 1. ita obedire debent subditi Magistratui,
inquisitione vel accusatione contra eum pen-
dente, cap. penult. extr. de accusat. & in genere
obediendum esse omnibus superioribus, dum
modo non sint hæretici, licet aliàs sint mali, no-
tat text. cap. sacerdotes 8. 2. qvæst. 7. & quidem
festinanter, cap. 1. dist. 93. Obediendum enim
sic est potestatibus secularibus, ut Deus non
offendatur, cap. nos 4. 15. qvæst. 6. cap. qvæ contra
2. dist. 8. Unde cum obedientia dicatur ob-
temperare utilibus superiorum mandatis, c.
ult. 23. qvæst. 1. ideoque quando ipse Princeps ju-
ribus suis obedientiam præbet: tunc eam ab
omnibus custodiendam existimet, cap. iustum
est 2. dist. 9. adeo ut eam nec subditis præ-

scribere possit, cap. cum 12. extr. de præscript.
Qvæ de causa si culpa carere dicuntur, qui man-
dato Domini vel Magistratus sui in rebus atro-
citate habentibus obtemperant. l. liberorum
11. §. excusantur 4. ff. de his qui not. infam. l. 37. ff.
ad l. Aquil. l. servos 4. C. de vi publ. l. 167. §. qui iussu
1. l. 157. ff. de R. J. ubi Christoph. Sturtius Ca-
gnol. ad. l. velle. per illum text. num. 9. cod. tit.
Bursat. cons. 312. num. 18. Cravett. consil. 961.
num. 13. Goedd. 1. cons. 24. num. 125. Myns. respons.
23. num. 27. cum is in dolo non dicatur, qui suo
superiori obedivit, Pacian. consil. 164. num. 150.
imò etiam omni Magistratui etiam impio, ho-
nesta tamen nec cum jure naturæ aut decalogo
pugnantia præcipienti, obediendum ex Paulo
Rom. 13. & 1. Timoth. 2. not. Hunn. 2. de Auctorit.
jur. civil. cap. 1. qvæst. 5. Harprecht. ad proem. Inst.
num. 30.

Excipe, secus esse in his, quæ Deo & Eccle-
siæ ejus sunt contraria, quia tunc voci divinæ
magis quam hominibus, Act. 5. 29. Deoque
magis quam Imperatori parendum est, cap. si
dominus 93. 11. qvæst. 3. ubi dicitur, quod si Domi-
nus ea jubet, quæ non sunt adversa sacris lite-
ris, subjiciatur Domino servus, si vero contra-
raria præcipit, magis obediat Domino spiritus
quam Domino corpus, quod idem considera-
vit & Bald. in Auth. habita. col. 4. vers. nota. C.
ne sit. pro patre. dum ait, quod si Princeps jube-
at aliquid contra conscientiam, ei obtempe-
randum hoc in casu non erit. vid. & Marant.
in qvæstionibus legalibus, disp. 1. num. 21. & Covar.
ad reg. peccatum. de R. J. p. 1. relect. num. 5. ubi an
superioribus obediendum, quando scandalum
sequitur, latissimè tractat. Quapropter obe-
dire nolle non semper malum est, si scilicet contra
Deum quid præcipiatur, cap. non semper 92.
11. qvæst. 3. cum injusta mandanti obediendum
non sit, cap. dilectus 15. extr. de tempor. ordin. cap.
solicitudinem 54. extr. de appell. Unde obedi-
endum non esse inferiori, ubi duo superiores man-
dant opposita, not. cap. qui resistit. 97. 11. q. 3.
obediens itaque servus Domino in malo suo,
excusatur pro tanto quia servus, sed non pro
toto cap. qui compulsi 1. 22. qvæst. 5. idem est, si
inferiores sint exempti à superiore, hos enim
non teneri obedire, text. est in cap. inter 8. de
major. & obed.

II

Obedire in desideratis & obedire in con-
trariis præter voluntatem, nulla est obedi-
entia, cap. sciendum 10. 8. qvæst. 1. & per
obedientiam bonum deferere, malum vero
nunquam facere licet, cap. quid ergo 99. 11.
qvæst. 3.

(D)

III. Obe-

III.

Obedientiam, quam exigimus à subditis, ipsi debemus superioribus nostris impendere. *cap. qui se scil. 12. 2. qvæst. 6. e. qvæst. 6. dist. 23. l. qvorumdam 6. dist. 74.*

IV.

Obedientia quia cogit esse sub aliena potestate, nihil debet habere proprium. *cap. non dicitur 11. 2. qvæst. 1.*

V.

Qui obedientiam sponte impendit, non cogitur se obligare scripto, *cap. legebatur 3. extr. de major. & obed.*

VI.

Liberi obedientiam favorem parentum, & spem hereditatis sibi debent parare *l. 17. §. 3. in fin. ff. de adopt. semper enim his sancta persona parentum videri debet. l. antepenult. de obsequiis.* Unde etiam ad officium Magistratus pertinere dicitur, jubere liberos, ut obsequium parentibus exhibeant. *l. 9. §. 3. ff. de offic. Procons.*

VII.

Puniendus est qui contra obedientiam superioris aliquid gessit etiam si prosperè rem gesserit, ut Duces belli, Legati *l. 2. §. 15. de re milit. Brunnem. ad l. fin. C. de delat.* etiam si repentinus aliquis casus rem commodius agi posse polliceatur. Ita Crassus Mutianus cum in consulatione obtineret Asiam provinciam & oppugnare Leucas oppidum pararet opusque esset firmam ac proceram trabem, quam arietem faceret, quod muros ejus oppidi quateret, scripsit ad architectum, ut ex malis duobus, quos apud eum vidisset, uter major esset eum mittendum curaret. Architectus, non ut iustus erat, majorem, sed quem esse magis idoneum aptioremque arieti faciendo, facilioremque portatu existimabat, minorem misit. Crassus eum vocari jussit, rationibusque, quas dicitabat, spretis, vestimenta detraxi imperavit virgisque multum cæcidit; corrumpi atque dissolvi officium omne impetrantis ratus, si quis ad id quod facere iustus est non obsequio debito, sed consilio non considerato respondeat. *Gell. Noct. Attic. Lib. 1. cap. 13.*

Limita: nisi incommoda ex non observato mandato metuenda leviora, minoraque; utilitas autem contra gravior & amplior spe quantum potest firmam ostendatur, tum potest adversus mandata fieri, ne oblata divinitus rei benè gerendæ occasio amittatur. *Gell. de i.*

VIII.

In his quæ carent atrocitate facinoris vel scelus ignoscitur filiis vel servis, si parentibus vel Dominis obtemperaverint *l. 157. de R. J.* Ita parendi necessitas excusat heredem, e. g. filium in potestate patris, cujus jussu tacitam fidem interposuit de restituendâ hereditate incapaci, id enim illi ut extraneo heredi non nocet. *Perez. C. de delator. n. 19.*

CAPUT. II.

Obiter.

Obiter quæ fiunt & in transitu, non sunt

in consideratione. *l. naturalem. §. ff. de acq. dom. l. si quis post hanc 6. Cod. de priv. edif. Lochm. 7. d. m. 1. tb. 14.* Ita etiam quæ indulgenter vel ex *τὸ ἀπρόκροτος* dicuntur. Rivetus in epistol. de terminis p. 474.

CAP. III.

Objecta.

Axioma I.

Objicere non sufficit, nisi probetur objectum, *c. suborta 21. extr. de sent. & re judic.* Unde objecta non probans poenam quam intulit ipse patiatur, *c. Paulum 6. in fin. 2. qvæst. 3. cap. qui 3. 2. qvæst. 3. cap. qui 4. 2. qvæst. 8. cap. ibi 8. 3. qvæst. 6. & objiciens multa, si in præcipuo fallat, punitur repellatur, ac si in omnibus fessellisset, *cap. si forte 11. de Electis 6.**

Limita, nisi quando crimen constingat utrumque, tunc enim alter alteri crimen objicere non potest. *cap. in lectum 6. 34. qvæst. 2. vel si iratus crimen alicui objecisset, tunc enim, nisi respiciens illud probaverit, reus criminis non est, cap. si quis 2. 2. qvæst. 3.*

II.

Objectiones frivola & infirmæ produnt causæ contrariæ infirmitatem, *Weslenb. in parat. ff. de Exceptis mult.*

CAPUT. IV.

Oblatio.

Axioma I.

Oblatio legitime facta vice solutionis & liberationis fungitur, *l. 1. C. qui potior. in pignor. l. obfignatione. 9. C. de usur.* Quid in judiciali, an etiam illa hunc habet effectum? Respondet Vultejus 1, *conf. 18. num. 45.* oblationem in iudicio factam vice solutionis & liberationis fungi, etiam si nuda sit & verbalis, nec actus realis accesserit, *l. obfignatione 9. C. de solut. Negulant, de pignoribus membr. 3. p. 5. num. 264. Bart. in l. si reus paratus. in fin. ibique Castr. ff. de procurat. Innocent. Hostiens. Johann. Andr. in cap. significavit. vers. remisit. extr. de pignor. Decius *conf. 449. Paril. conf. 34. num. 27. in fin. Verall. decif. 108. num. 11. Vult. 1. conf. Marburg. 18. num. 43. Dissentit A. Faber. in C. suo de solution. defin. 53. p. 1106. quem sequitur Carpov. 2. jurispr. forens. constit. 18. defin. 16. num. 6. sed male.* Unde etiam verbalem oblationem etiam extra judicialiter factam, si ab eo, cui offertur, recusetur, vim solutionis parere, haberi pro implemento ejus, ad quod debitor tenebatur, ex *l. qui decem 72. ff. de solut. l. acceptum 19. C. de usur. deducit Baldus in l. 1. col. 2. Cod. quando tertio non est provoc. necess. quia cum ex reculatione de creditoris voluntate appareat, realis oblatio esset frustranea, Rupa in l. quod te. num. 20. ff. si cert. petat. Bertrand. *conf. 106. col. 5. col.***